

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2— notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Ženitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan K 180—
polletno „ 90—
3 mesečno „ 45—
1 „ 15—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V inozemstvu:

celoletno K 240—
polletno „ 120—
3 mesečno „ 60—
1 „ 20—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono. Poštnina plačana v gotovini.

Vojaška revolta v Idriji.

(Izvirno poročilo.)

Idrija, 12. julija. Dne 9. t. m. zvečer se je vprl prvi bataljon 14. pešpolka, tuhaj nameščene. Na trgu se je zbralo mnogo vojaštva. Govorniki so hujšali z ostrimi izjavami, naj se vse vojaštvo upre. Razpoloženje med vojaštvom je bilo tako, da se je bilo bati hudih dogodkov. Nepristano so kričali: Abbasso il Re, abbasso l'Italia, evviva Lenin! (Dol s kraljem, dol z Italijo, živio Lenin!) Potem se napadli zapore in izpustili vojaške vjetnike, zaprte največ radi boljševizma. Nato so šli okoli po mestu ter pozivali prebivalstvo, naj pride po orožje, da se upre tuji gosposki. Prišla je velika ploha s tobo in prepadila demonstrante. Šli so v vojašnice in tam so nastopili med govorniki tudi častniki, pozivajoč vojaštvo, naj 15. julija zapusti zasedeno ozemlje. Poveljništvo je zaprosilo pomoči. Aretirali so 8 častnikov. Vojaštvo se spravilo v vojašnice, kjer prepeva nadalje revolucionarne pesmi, naveličane vojne in koprneče po svojem domu.

Prvačina.

Listi poročajo, da je praznoval narod po vsem zasedenem ozemlju praznik sv. Cirila in Metoda na najslavesnejši način. In pri tem je prišlo v Prvačini do žalostnega in značilnega dogodka. Ko se ni hotela procesija na mah raziti na povelje dveh karabinerjev, sta poklicala pomoč in vojaštvo je začelo kratkometno streljati v procesijo.

Ce človek to bere, ostmi. Ce so n. pr. zasedli Francozi Frankfurt s črnimi četami, ki so si dovoljevale razne ekscese, je to sicer barstvo, vendar razadnje še razumljivo. Bilo je masčevanje za dejanja, ki so jih uganjali Nemci po severni Franciji. In da ne pada na Francoze senca barbarstva — so porabili za to kolonijalne čete. Kaj pa je naredilo naše ljudstvo Italijanom? Ali naj bo to dopolnilo k zatiranju, ki so ga izvajali Italijani pod avstrijskim režimom. Torej: moj oče vas je tepel z biči, jaz pa . . .

Prvo, kar kaže ta dogodek, ni samo neciviliziranost italijanske soldateske, ampak tudi znak, da nima italijanska civilna oblast v teh krajih nobene moči. Ali, kar je še huje: da je ne mara imeti! O tem so si danes skoro že v Italiji na jasnem. Zdi se, da daje civilna uprava vojaštvu prosto roko, da uganja klavtiviststvo, vojaštvo v zameno pa ne ovira civilnih organov v njih korupciji. To je eno.

Drugo pa je, da se tresejo danes vsi temelji italijanske države, in če končujejo listi svoje jeremiade z vzklikom: naj se zgodi kar hoče, samo država naj ostane cela — pač vedo, zakaj. In kar nikakor ni gotovo, da bo ostala država celotna v teh mejah, kakor so jih včasih zasanjali, hočejo užiti, dokler je še čas, vse sladkosti zmagovalca. Pred procesijo pa je za to več prilike, nego je bilo pred Nemci pri Kobardu. Giolitti je star, jako star mož. In

mu vloga krotilca le premalo pristojna. Pa to je njegova stvar. Zalostno je sapa, da je doletela tudi naš narod usoda, da služi za poskus senilnim ambicijoznostim.

Kar se tiče tujine — in to je entente z Italijo in brez Italije — bi bili vsak apel odveč, ona se ne briga za take bagatele, kot je pol milijona Jugoslovancev. Poleg tega po starem diplomatskega recepta pridno snuje na tihem nove vojne — samo, da bo zdaj, kakor vse kaže, definitivno tepena. Poljska, Rumunska, Grška — vse je premalo, mobilizirajo tudi na Francoskem. Zdaj je nevarnost, da bi se začela zopet dvigati cena malim narodom — Prvačina naj nam bo svarilo. Prijateljstvo do entente sem, prijateljstvo tujini imamo zaenkrat dosti dela z lastnim osvobojevanjem in si naj pomagajo drugi, kakor vedo in znajo. Tega naj ne pozabijo tudi tisti, ki so pri ras v strahu za mladost italijanske revolucije in pravijo, da bi si napravili Jugoslovani pred vsem svetom in pred vso zgodovino neopravičljivo odgovornost, če bi ji padli s svojim vojaštvom v hrbet. Kri je od vseh ideologij najmočnejši argument. In če bomo gledali in čakali, da se bo rešilo vprašanje samo od sebe, ni nikakor zagotovljeno, da se ne bi rešilo tako, da bo posledica Prvačina II.

Pri vsej tej žalostni pa je veselo dejstvo, da je ljudstvo po vsem zasedenem ozemlju navzlic italijanskemu teroru praznovalo narodni praznik sv. Cirila in Metoda. To kaže, da je ohranilo ljudstvo navzlic grozotam vojne in persekucijam zasedbe vso plemensko dedščino, iz katere črpa svoje moči. In dokler se ne začne razkrajati ta narodna dedščina, ki je karakterističen znak vsakega ljudstva, se ni bati, da bi se poitalijaniilo navzlic svojem politič-

nemu robstvu v dvajsetem stoletju. Naša dolžnost pa je, da ne delamo nobenih ekstratur, ki bi povzročile kak prepad

in motile kontakt med narodom to in onstran demarkacijske črte. I. I.

Pismo iz Prage.

6. julija 1920.

V vrvenju življenja povodom vsesokolskega zleta se nam je zdelo, kakor da je tudi politika čutila potrebo, da stopi v ozadje: poslednji dnevi niso dali nikakih znatnejših političnih dogodkov.

Nekoliko vznemirjenosti, ki pa ni bila potrebna, je vzbudila nova »Munova afera«. Kakor znano, je bil Muna amnestiran, ali s svojo amnestijo ni zadovoljen, ker mu je bilo tako onemogočeno, da bi dokazal svojo nekrivdo. Zaradi tega hoče izdati brošuro, kjer bodo predvsem objavljeni dokumenti, kačiči njegovo nekrivdo in dokazujoči, kako so različne osebnosti, med njimi ministrski predsednik Tusar, ki je bil prej med povzročitelji njegovega procesa, iz krogov socialnodemokratske desnice zahrbtno delovale proti njemu. Medtem pa hodi Muna po češko-slovaški republik in na shodih, na katere pride vedno več radovednežev kakor pa njegovih pristašev, brani svojo nekrivdo, taji, da bi bilo njegovo delovanje veleizdajniško, ali pri tem goreče agitira za — boljševizem. V tednu pred zletom je obhodil Moravo. Že v Brnu ni dosegel nikakega posebnega uspeha, ali še žalostnejše se je končal njegov obisk v Olomucu 26. junija. Na shod so prišli legionarji 6. hanaškega polka, katere je zval »brate legionarje«, ki so mu pa nato s krikom odgovorili, da ne marajo, da bi jih on zval brate, in so kričali: Ven z njimi! Ne dovolimo, da bi govoril izdajalec. On je razbil našo armado. Prišlo je do burnih prizorov in Muna je bil nabit in vržen ven. Iz tega je nastala nova Munova afera, katero izvesti kroji silno pretiravanje, hoteč delati za Muno reklamo. Prav goreče se poteguje zanj v »Pravu Lidu« dr. Soukup, bivši justični

minister, in bombastično razlaga, da ne gre tu za eno osebo, marveč za »fundamentalno vprašanje pravne eksistence naše mlade države«. In isti dr. Soukup, ki je kot justični minister proglašal, da je prav, da bi ulica sama sodila, zahteva sedaj hitrega, brezodložnega sodišča in zasledovanja krivcev. Socialnodemokratska stranka ščuje proti ruskim legionarjem, zahteva razpust njihovih formacij in jih hoče terorizirati. Proti temu nasilju se je dvignil glas naprednega socialista Modračka, ki v svojem dnevniku »28. september« v uvodniku »Legionári, nedejte se!« brez ozira poziva, da naj v slučaju sodnega postopanja proti olomuškim legionarjem ostali legionarji kategorično zahtevajo, da se imajo vsi izdajalci legij v češko-slovaški republiki postaviti pred sodbo naroda.

Izgledi, ki se tičejo Tešinskega, niso prav nič ugodni. Poljaki so sicer poraženi, ali prav to more imeti za Tešinsko slabe posledice. Na tešinsko fronto prihajajo sedaj številni poljski dijaki, begunci in drugi Poljaki, enako kakor na Spiš in Oravo. Mogoče je, da se poljski val pod pritiskom od vzhoda prevrli k nam na zapad. Situacija postaja kritična. Z največjo verjetnostjo se more soditi, da je s tešinskim vprašanjem v zvezi tudi poziv češko-slovaške vlade na konferenci v Spaai, kamor odpotuje jutri zunanji minister dr. Beneš.

Neposredno po sokolskih dnehi se je vršil v Pragi vseučiteljski shod, kateremu je bil protektor prezident Masaryk. Zlasti njegove izjave pri otvoritvi in zaključku shoda so mu dale posebno važnost. Shod se je bavil s šolskimi, vzgojevalnimi in stanovskimi vprašanji.

I. K. S.

Težave in skrb naše eksportne trgovine.

Pogosto se je že pri nas podarjalo, kako malo preudarna je zahteva naše vlade, da se prodaja v inozemstvo za razne zdrave valute, dočim je prodajanje za lasten naš denar zabranjeno. Gospod finančni minister Stojanovič je sam že izrekel mnenje, da taka finančna politika ni dobra. Predpis, da je prodajati v inozemstvo za zdravo tujo valuto in da je skupljeno tujo valu-

to oddajati eksporterjem devizni centrali, ima vsled počasnega poslovanja devizne centrale v Beogradu za nas eksporterje prav neprijetne posledice. Svoj čas smo imeli v Ljubljani nekako devizno centralo. Tuj denar, ki smo ga dobili, se je hitro odraževal in mi smo prejeli protivrednost v našem denarju. Ali koristno napravo v Ljubljani so zatrli že pred meseci. Odtlej je tre-

ba pošiljati ves skupiček v tuji valuti daleč v Beograd, kjer žalibog glede naših kupijskih strani gg. činovniki nočejo vedeti, da je čas denar. Dogaja se, da poteko celotni tedni, predno slovenski izvozniki dobimo obračun za poslane tuje denarje. To zamudno poslovanje ima za nas najhujše posledice. Vse te izvozne kupčije, ki so združene s silnimi težavami, so oprte na razliko, ki je med našo valuto in valuto v tuji državi. Trgovec, ko kupuje doma blago, računa s to razliko. Dokler so šli kurzi tujih denarjev kvišku, smo mogli to zanikrno prakso z obračunavanjem še prenašati. Odkar pa rase vrednost našega denarja in je razlika v kurzi vedno manjša, nam preti gospodarska katastrofa. Lira je pred šestimi tedni veljala nad 10 kron, danes dobiš za njo komaj še štiri krone. Za izvoznika pomenja hitro padanje kurzov gospodarsko smrt in uničenje, zlasti, če mu ob padanju tečajev tujih valut obračunava devizna centrala v Beogradu izročene vsote šele po preteku več tednov. Vsaka prodaja v inozemstvu mora nehati, ako trgovino zadevajoče naprave tako slabo poslujejo. Za ves svoj trud naj izgubimo še premoženje! In po tem se vpraša, kdo spravi razliko v vrednosti? Gospod minister Stojanovič je na glasu dobrega strokovnjaka, ki ima smisel za potrebe trgovine. Prosimo ga nujno, da posveti svojo pozornost nevezdržnemu položaju in poskrbi za točno poslovanje devizne centrale. Tudi naše poslance opozarjamo na to stvar. Ako ne bo hitro odpravi, mora sploh vsaka solidna kupčija v inozemstvo nehati. Najboljše je pač, da se odpravi predpis, po katerem je prodajati v inozemstvo za tujo valuto. Dokler pa tega ne premeni vlada, je treba, da pride v Devizno centralo nov kurz, ki ustreza trgovini.

Proces proti Stjepanu Radiću.

LDU, Zagreb, 10. julija. Pri včerajšnji sodni razpravi je govoril obtoženi Stjepan Radić o tem, kako so bili Čehi nezadovoljni radi oportunitete koalicijske. V nadaljnjem svojem govoru je pobijal trditve, da stoji v kakih zvezah z Italijani. Rosnica je samo to, da je bil nekoč pri njem italijanski novinar. In temu je rekel, da je bil zaprt skupno s Klofačem. Proti Sachsu se je dvignil še za stranko prava, ker ga je smatral za agenta madžarske in avstrijske vlade. Uporeka nadalje resničnost nekaterih trditve obtožnice o nekaterih njegovih izrekih glede krone. Izjavlja, da je Bor-

Finale.

Spisal Lajoš.

Vijoličast mrak se je že na lahko spuščal preko kraljevskega Zagreba, ko je pridrdral na kolodvor beogradski ekspres.

»Zagreb!« — »Zagreb!« je vpilo in klicalo vse povprek. Nekateri potniki so drveli v restavracijo večerjat, drugi so vstopali v vlak, vsi v mrzični naglici, hitro še prožeč roko v pozdrav ali ustne v kratek poljub. Po kupejih so se zasvetile luči, dame so dvigale pajčolane, gospodje so iskali prostorov za kovoče, vsi drug drugemu tuji, a vendar si je vsak izbral prostor, kjer bi našel simpatičen obraz.

Čudno prazen je ostal restavracijski voz. Tam so sedeli v kotu trije verižniki ali vojni dobičkarji, ker slišalo se je do drugega konca vagona vedno le: »Lira, dolar, dinar, vagon masti, diferenca itd.« Tu je sedel dr. Mazovec, ki se je vračal iz Beograda v Ljubljano v uradnih opravkih. Pred njim je stala butlička vina, ki se je pa menda še ni dotaknil, ker je bila še polna. Zato pa je imel pred seboj poln krožnik

izpušenih cigaret in komaj je odložil eno, si je na tej že zapalil novo. Obraz mu je bil še mlad, malce blede, oči pa so mu venomer strmele na peron, kot da nekoga pričakuje.

In res! Ravno je zabrlizgala svoj zadušeni žvižg vlakovodjeva piščalka, ko je vstopila v restavracijski voz mlada dama ter se napolnila naravnost k njemu. Velike, modre oči ji je kot rosa na ogledalu pokrival tenak pajčolan, njene zlatorumene lase pa mal klobuček iste barve.

»Ali je mogoče Ivan, ali si res Ti?« je zavnel njen melodični glas po vagonu, da so celo verižniki dvignili svoje glave.

»Stana! Misliš sem, da se mi sanja in nisem mogel verjeti, da si ti, ko sem te videl na peronu!«

»Zato me je tako vlekel nekaj v restavracijski vagon, ti si me že preje opazil« mu je odgovorila ona ter dvignila pajčolan, da so se še bolj zasvetile tajnstvene oči in zablesketali bisernati zobčki.

»Taka sreča, Stana! Izgrešil sem te popolnoma in mislil sem si, da te nikdar več ne vidim.«

Najmanje trikrat ji je poljubil ročico ter ji nato pomagal sleči svilnat potni plašč, položil njeno booto torbico zraven sebe in zopet jo prijel za roko.

»Ti si, ti, Stana! Meni se kar vrti v glavi, da te naenkrat tu vidim.«

Zrl ji je ves vznemirjen v oči in zopet in zopet se je nagnil ter ji poljubil roko.

»Prav jaz, prav tvoja Stana je pred teboj, Ivan. Tudi jaz si nisem mislila, da te bom še kdaj videla. Nič se nisi postaral; še vedno znaš tako gledati, kot takrat na Dunaju. Toda, kje si zdaj, — kaj si, — moj Bog, kako dolgo že ne vem nič več o tebi?«

»Kaj res nisi dobila nobenega pisma več od mene? Do konca 1918 sem dobival vedno tvoja pisma, potem so mi moja pričela vračati, ali pisal sem še vedno in vedno ter mislil, da dobiš vsaj enkrat kako vest od mene.«

»Od prevrata nisem dobila nobene vrstice. Takrat je živel še moj papa, bili smo v Vrbovcu . . .«

»Tvoj papa vendar ni umrl?«
»Žalibog že leta 1919.«
Povesila je glavo in dve solzi

so se zablskale v koticah ob oči.

»O, to mi je zelo žal in kje je tvoja gosa mama?«

»Živi v Osijeku pri svojem bratu.«

»In ti? Kaj si delala ti? Kaj si doživela? Seveda mislim vselega, saj si vedno tako želela doživeti kaj interesantnega?«

Zalostni pogled ji ni hotel izginiti z lica. S skoro tihim, otroškim glasom je dvignila spet glavo.

»Kaj sem doživela? O veliko preveč!«

Spet ji je klonila glava nizdol.

»Ti ne veš, da sem že vdova?«

»Ni mogoče!« je vzkliknil Mazovec in spustil njene roke.

»Da, že pol leta. O tebi nisem vedela, kje si, ali si ostal na Dunaju, ali si prišel domov, ali si šel po svetu. Papa je bil bolan, doma je bilo dolgčas. In bila sem v enomer povabljen v Križevce — sami bogati ljudje — pridobili so si denar med vojno in razmetavali so ga in uživali . . . In tam sem ga spoznala. Bil je višji uradnik, prijatelj teh milijonarjev, samo jedini med njimi z večjo naobrazbo. In silno dober človek. Živela sva srečno, šest mese-

cev. Ničesar mi ni odrek, imela sem vse, kar mi je srce zaželelo, — avtomobil, konje, voz — bila sem ž njim in njegovimi prijatelji pri vseh zabavah, v gledališčih, koncertih, na plesih in razvadila sem se tako v ti družbi, da ne bi mogla pogrešati najdražjega luksusa. In tako je naenkrat prišlo. Milan ni bil milijonar, kot sem si mislila in meni na ljubo se je zadolžil. Upal je, da si v družbi enega svojih prijateljev z neko špekulacijo pridobi večje premoženje, a špekulacija se je ponesrečila. Tako so ga enkrat prinesli mrtvega iz pisarne. Kaj sem hotela? — K mami ne grem več. Onega tesnega življenja ne bi več prenesla, več mi pa mama nuditi ne more in meni je luksuz kot ribi voda. Ne morem in ne morem več živeti brez najmodernejših toalet, brez zabave in družbe . . . Tako zdaj živim s tovarnarjem Blagajem, — saj ga poznaš vsaj po imenu.«

Mazovec je strmel v njo s široko odprtimi očmi in ustami.

»Ti si se vnovič poročila? In tako brzo?«

Z lahkim nasmehom mu je odgovorila:

(Dalje prihodnjik.)

nemissa pričal o njem lažljivo ter ugovarja tudi proti temu, da je hujškal proti uradnikom. Brani se pred trditvijo, da bi kdaj generaliziral. Za tem je stavil nanj predsednik senata nekatera vprašanja, obenem pa je prosil Radičev zagovornik, naj se razprava prekine. Ker Radič ni hotel več odgovarjati na predsednikova vprašanja, se je razprava zaključila ob 9. zvečer. — V današnji razpravi je vprašal predsednik senata Radiča, ali je sam sestavljal in pisal spomenico hrvatskega seljaka na prosvetljene demokracije. Radič je odgovoril, da je to spomenico sestavil član glavnega odbora seljaške stranke,

on pa jo je samo prevedel. Za notico »Protestations Croates« v Tempsu je zvedel šele v razpravi. Votant Horčić je vprašal nato Radiča, zakaj ni vstopil v Narodno predstavništvo. Radič je odgovoril, da ni vstopil v Narodno predstavništvo radi svoje osebne varnosti. Nadalje je izjavil, da se ni nikdar skliceval na londonski pakt. Nato se je pričelo zasliševanje prič, ki so v glavnem potrdile navedbe obtožnice o posameznih izjavah, ki jih je Radič podal na raznih shodih. Nato se je razprava zaključila ter se bo nadaljevala v tork.

Politične vesti.

— **Komuniké o stanovanjski akciji po deželnovaladni naredbi št. 166.** Poverjenosti za socialno skrb objavljajo: Stranke, kojih poziv proti stanovanjski akciji na podlagi navedbe št. 166 se je zavrnil in ki dosedaj še niso končnovaljavno izjavile, ali in na kak način so pripravljene sodelovati pri započeti stanovanjski akciji, se bodo pred potekom izselilnega roka povabile, da po dogovoru s poverjenostvom za socialno skrb, oziroma državnim stanovanjskim uradom podajo svojo izjavo. Ob tej priliki se bodo strankam predložile vse, vsled dosedanjega ugodnega razvoja stanovanjske akcije nastale možnosti, na podlagi katerih bodo vse stranke lahko brez večjih žrtv zagotovile stanovanjske zahteve. Morebitne težave, ki posameznim strankam ne dopuščajo, da bi v dveh ozirih vstregle pogojem navedbe št. 166, se bodo pri tem v polni meri upraveljevale, tako da zle posledice citirane navedbe ne bodo doletele nobene stranke, ki je voljna, v mejah, kakršne v vsakem oziru odgovarjajo njenemu gnotnemu položaju, sodelovati pri neizogibni in obstoječih razmerah emineni socialno važni stanovanjski akciji.

— **Shod komunistov v Mestnem domu.** Za ponedeljek 12. t. m. je sklicala komunistična stranka Jugoslavije javen ljudski shod ob 8. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Zbrala se je velika množica ljudi, ker jih je po večini prignala radovednost, kaj imajo komunisti povedati o svojem kongresu v Vukovaru in o osemurnem delavniku. Na shodu je bilo navzočih tudi več socialističnih demokratov, proti katerim se je obračal ves srd komunistov. Precej burnemu in dolgotrajnemu shodu je predsedoval sodrug Petrič, kot prvi govornik pa je nastopil znani vodja srbskih komunistov Sime Marković, ki je v svojem še dokaj stvarnem govoru označil delo kongresa v Vukovaru, direktive, ki so tamkaj izdale tako v programatičnem, kakor tudi organizatoričnem delu komunistične stranke. Ob tej priliki je tudi z vsemi silami napadel blok reakcionarcev, srbskih radikalcev, hrvatskih frankovcev in slovenskih klerikalcev, očitač mu, da je ta blok v glavnem kriv vseh socialnih krivic, ki jih mora trpeti delavstvo. Privoščil si je tudi dr. Korošec, češ da je on duševni oče zakonskega načrta o redu in redu, ker je po zadnji železniški stavki uvidel, da se mora na kak način zaviti delavstvu vrat. Ta zakonski načrt onemogočuje vsako stavko v državnih obratih in zelo otežkuje stavke v zasebnih podjetjih. Končno je na kratko še očitil nevarnost, ki grozi delavstvu s strani »buržuazije«, ki namerava odpraviti osemurni delavnik in uvesti deset- do 12urno delo. — Za njim je govoril zastopnik hrvatske komunistične stranke, sodrug Horvat, ki je izjavil, da na Hrvatskem ni več socialnodemokratske stranke, ampak so voditelji te stranke generali brez vojske. Nato se je zaletel v vlado radi razveljavljanja komunističnih mandatov pri občinskih volitvah in končno pozdravljaj ujedinenje komunističnega proletariata na kongresu v Vukovaru. — Za njim je nastopila še cela vrsta govornikov, med njimi socialnodemokratski poslanec Cokal, čigar izvajanja so bila skoro do cela nerazumljiva, ker je vladal po dvorani velik vik in hrup. Ko je izjavil, da se kot star delavski vodja ne strinja s taktiko komunistov, ki tira svoje pristase z nepremišljeno propagando pred bajonete in puške, je nastal tak vihar, da ni bilo mogoče čuti besede. Predsednik Petrič mu je na to po izvršenem glasovanju odzvel besedo. Istotako malo sreče je imel drugi socialnodemokratski govornik, ki mu komunisti niso dovolili, da bi svoja izvajanja končal. — Za tema dvema je govorilo še več komunističnih matadorjev, med njimi sodrug inž. Gustinčič, M. Žorga, Vladislav Fabjančič in drugi, ki so po večini premlevali stare fraze o pravih proletarijatih, o boju proti buržuaziji, o ruski revoluciji itd., a niti enega govora ni bilo, v katerem bi se ne bili zasmejevali in blatili bivši njihovi pristasi, socialni demokrati. Eden izmed govornikov je obširneje govoril o kongresu komunistov v Vukovaru, konstatiraj, da je bilo tamkaj navzočih 375 delegatov, ki so zastopali 60.000 organiziranih komunističnih delavcev, med temi delegati je bilo 21 Slovencev, ki so zastopali 12.000 organiziranih komunističnih delavcev v Sloveniji. Sodrug inž. Gustinčič je prečital strogo zaupno okrožnico socialnih demokratov, v kateri se pozivljajo sodruge, da razširijo shod komunistov. Zanimiva je nadalje izjava o balkanski federaciji proletarijata, ki se je sklenila 15. januarja t. l. in v kateri so zastopani poleg jugoslovenskih komunistov tudi komunisti iz Bolgarije, Grške in Rumunije. Več ali manj so grmeli vsi govorniki proti nakani »buržuazije«, ki hoče pri-

praviti delavstvo ob osemurni delavnik in se je končno sprejela tudi tozadevna resolucija. — Splošno so se na tem komunističnem shodu premlevali le stari »šlagerji«, samo s tem pridatkom, da so jo dobili po grbi »socialpatriotični« in bivši ministri socialistične stranke, to pa v prvi vrsti in šele potem je bila deležna batin, ki so jih razdeljevali vneti komunisti, tudi slavna »kapitalistična buržuazija«. Da na shodu ni manjkalo več ali manj okusnih medklicev v obliki: »Živela sovjetska republika, živel Lenin« itd., je pač samo ob sebi razumljivo, ker brez teh fraz ne bi bil shod komunističen. Proti koncu shoda, ki se je po tri in polurnem zborovanju zaključil ob pol 12., se je jela dvorana sumljivo prazniti, kar priča pač samo o dejstvu, da je bilo med prej nabito dvorano, več kot polovica radovednežev, ki so si hoteli ogledati komunistično komedijo.

— **Odbor organizacije Demokratske stranke v Zagrebu** je imel sejo, na kateri je razpravljalo o sodelovanju pri nadomestnih volitvah v zagrebski občinski svet. Odbor je sklenil, da se Demokratska stranka ne udeležiti teh volitev ter pozivljajo svoje pristase, naj te volitve bojkotirajo. — 10. t. m. so bile v predpisanim roku predložene za naknadne občinske volitve štiri kandidatne liste in sicer prva izvenstrankarska, druga hrvatske zajednice, tretja frankovcev in četrti Radičeva seljaška stranka. Kandidatni listi krščanskih socialistov in neodvisnih meščanov sta bili odklonjeni, ker nista imeli dovolj podpisov.

— **Diplomatska in konzularna služba.** LDU. Beograd, 11. julija. G. Mato Bošković, predsednik naše reparacijske komisije, je določen, da vrši po se pooblaščenega ministra v Parizu, dokler ni določen zastopnik dr. Vesniča na tem mestu. Na mestu dr. Bajica, našega dosedanjega zastopnika v Budimpešti, bo najbrž imenovan za poslanca v madžarski prestolnici dr. Bronislav Stanojevič, advokat iz Vrška. V vladnih krogih se govori, da se bo mnogo naših poslaništev in vojnih misij v inozemstvu upustilo, da se pa bo obrnilo večjo važnost na konzularno službo v vseh trgovskih središčih in da se bodo otvorili državni konzulati in trgovske agenture. Poleg poslaništev v Madžarski, Haagu, Kodanju in Stockholmu se upustita poslaništva v Belgiji in v Švici.

— **Dr. Rybář v Beogradu.** LDU. Beograd, 11. julija. V Beograd je došel naš delegat na mirovni konferenci dr. Rybář ter podal poročilo dr. Trumbića in Mate Boškovića o razgovorih na konferenci v Bruslju in Spaji o sestanku dr. Trumbića z italijanskim ministrom za zunanje posle grofom Sforzo. Dr. Vesnić je takoj obvestil o tem regenta in pozval dr. Rybářa na konferenco.

— **Vojvoda Vukotić v Beogradu.** LDU. Beograd, 11. julija. Vojvoda Stevo Vukotić, brat bivše črnogorske kraljice Milene in eden izmed najbolj vnetih borcev za ujedinenje Srbije in Črne gore, je došel v Beograd. Včeraj je posetil ministra za notranje posle G. Ljubo Davidovića.

— **Češkoslovaško odlikovanje R. Giunia.** LDU. Praga, 10. julija. Predsednik Masaryk je odlikoval s češkoslovaškim vojnim križcem jugoslovenskega državljana Rudolfa Giunia, generalnega tajnika »Jugoslovenske obnove«, v znak priznanja njegovih izrednih zaslug, ki si jih je pridobil z neumornim delovanjem za skupno osvoboditev češkoslovaškega in jugoslovenskega naroda. Red je bil izročen Giuniju včeraj ob trinaajstih v avdijenčni dvorani na Hradčah. Pri tej priliki so bili navzoči: general Pelle, generalni nadzornik Machar, kancelar dr. Sama, poslanik dr. Štepanek ter polkovnik Chalupa in Husak.

— **Italijanska rešitev reškega vprašanja?** »Popolo Romano« piše z ozirom na razgovore med Trumbićem in Sforzo: Naši parlamentarni krogi upajo, da novi Machiavelli ne bo pozabil, da se je treba v gotovih slučajih bolj bati nasprotnika, kadar pride z nasmevom kakor pa kadar pride vznevoljen. Medtem, ko dela nepoklicani Trumbić v Spaji proti Reki in Zadru, dela nezazeleni Zanella pri italijanskih poslancih proti Reki in Zadru. Zanella trdi, da hoče D' Annunzio reško republiko, v resnici pa je Zanella tisti, ki propagira reško avtonomijo. Treba je priznati, da je D' Annunzio v septembru 1919 rešil Reko. Želimo, da pride v najkrajšem času do italijanske rešitve reškega vprašanja.

— **Na Reki se puntajo.** Zastopstvo italijanske avtonomne stranke je izročilo Consigljiju Nazionale protest proti aretaciji dr. Blasicha. Protest so podpisali najuglednejši Rečani, ki se ne strinjajo z D' Annunzijem. Kakor znano, je D' Annunzijevo vojno sodišče obtožilo dr. Blasicha, da je v zvezi z Ju-

gosloveni, ki nameravajo napasti Reko in da je podpiral reške dezertarje. V protestu izjavlja italijanska avtonomna stranka, da ne priznava D' Annunzijevega vojaškega poveljstva, kakor tudi ne oblasti njegovega Consiglia Nazionale.

— **D' Annunzio v strahu.** »Vedetta d' Italia« poroča: Minulo noč se je razširila vest, da so padli strela na smodnišnico kar naj bi bilo znamenje za revolucijo s strani Jugoslovenov, boljševikov in zanelijancev. D' Annunzio je izdal alarm. Vojasvo je zasedlo vse trge in ulice ter postavilo strojne puške. Zlasti je bila močno zastražena bivša guvernerjeva palača, kjer se nahaja D' Annunzio. Sedaj je zopet mirno, toda ozračje je polno elektrike.

— **Italijansko - grški incident.** »Times« poroča iz Smirne, da je prišlo med grškimi in italijanskimi četami med Ainsoluk in Torkati ob železnici Aidin do obojestranih spopadov, ker so grške čete zabranile turškim komitašem, ki so se nahajali v italijanski zoni, razstrelitev železnicega mostu. Grške čete so morale zasesti gotovo ozemlje v italijanski zoni, da zavarujejo železniški promet. Ker se Grki niso hoteli umakniti, so Italijani začeli streljati. Na obeh straneh je več mrtvih in ranjenih.

— **Iz italijanske poslanske zbornice.** V vprašanju je italijanski ministri predsednik v zbornici izjavil, da mu k svojim prejšnjim izvajanjem o »politič« samo še dostaviti, da, če se tiče Jugoslavije, ne more razumeti, zakaj ne bi dva civilizirana naroda uredila svoje zadeve v medsebojnem sporazumu. V splošnem je Giolitti poudarjal, da vlada v zunanji politiki ne namerava doseči improviziranih rešitev in da polaga važnost na to, da ima proste roke. Glede davčne politike je ministrski predsednik izjavil, da se bodo novi davki določili brez ozira na odstop imoviteljev slojev. Gre v prvi vrsti za to, da se reši gospodarsko ravnotežje države. — Poslanska zbornica je z 265 glasovi proti 146 glasovno sprejela dnevni red, v katerem se izreka vladi zaupnica.

— **Mir v srednji Evropi zagotovljen z zvezo češkoslovaško - jugoslovaškomunsko.** Neki francoski politik, ki se je udeležil sokoškega zleta v Pragi, piše v »Eclair«: Vsa francoska politika v srednji Evropi se mora trdno prikniti k češkoslovaški republiki, ki se je prva med vsemi priborila zaupanje v ljudstvo in so njeni voditelji v miru odpravili stari režim in ustvarili novo državno formacijo. Črpačjo iz davnih tradicij so znali republiko prekrbeti z vsem, kar je potrebno za življenje. Francija mora Češkoslovaški popolnoma zaupati. Obnova in mir srednje Evrope se zasedrta najboljšje v trozvezi češkoslovaško - jugoslovaško - romunski. V tej smeri se giblje tudi Benešovo delovanje.

— **Madžarska pred vojaško in kmetško vstajo?** »Baranjski Glasnik« piše: Tukajšnji madžarski listi objavljajo brezimno pismo višjega častnika madžarskega dela narodne voje, po katerem zaključujejo, da bo v Madžarski izbruhnila vojaška in kmetška vstaja. Trdi se, da je ta vstaja že na pragu in da jo podpirajo samo častniki narodne voje, ki odvrtačajo odgovornost na upravnika Horthyja in druge madžarske državnike, ki pa zopet odvrtačajo odgovornost radi belega terorja na nje. Hujskajo madžarske kmete proti gospodi, ki dosedaj še ni razdelila zemlje, dasiravno je obetala, da bo to storila. Listi trdijo, da vodilne državne osebnosti na Madžarskem brez moči čakajo izbruha te nove državne katastrofe.

— **Madžarske grozovitosti.** Po vesti, ki jo prinašajo »Narodne Novine«, so aretirali madžarski teroristični častniki češkoslovaškega stoitnika. Iztaknili so mu oč, izbili vse zobe ter mu zlomili vsa rebra. Po dolgem mučenju so ga vlekli k Tisi in ga vrgli v vodo. Vse tukajšnje javno mnenje je vsled te vesti silno razburjeno.

— **V zadnji seji madžarske narodne skupščine** so poslanci obsojali beli teror ter posadne voditelje in častnike terorističnih skupin, kakor tudi društvo potujočih Madžarov. Zahtevali so, da napravi vlada energične korake, da se vzpostavi red in varnost posameznikov in da se razženejo razne teroristične skupine.

— **Poljska v nevarnosti.** LDU. Varšava, 10. julija. Poziv ministrstva za narodno brambo, ki ga je podpisal generalissimus Pilsudski, pozivlje prebivalstvo vseh stanov, da pristopi k prostovoljski vojski, ki se sedaj formira. Vodstva strank, socialne organizacije, društva, korporacije, dijakii in Sokoli objavljajo proklamacije ter pozivljajo v njih prebivalstvo, naj se stavi na razpolago domovini, ki je v težki nevarnosti. Poslanci, uradniki, književniki in umetniki dajejo dober vzgled ter se jih dan za dnem veliko število priglasi v prostovoljsko vojno. Tudi delavska stranka je izdala proklamacijo, v kateri prosi delavstvo, naj se vzdrži vsakojakih stavk, dokler je domovina v nevarnosti. Organizator dobroljske voje general Haller pozivlje mladino, ki se je udeležila svetovne voje, naj to vojno, ki še ni končana, dovrši. Nadalje prosi Haller za gnotne prispevke ter da naj bi se aktivnost Rdečega križa povečala. Uvodni članek lista poljskih nacionalističnih židov pozivlje poljske žide, naj izpolnjujejo napram domovini v teh težkih časih svojo dolžnost. Unajo, da jim bodo Poljaki v tem oziru pomagali. Židje verujejo v triumf pravdnosti in se hočejo boriti za poljsko stvar.

— **Umor japonske kolonije v Nikolajevu.** Iz Tokija poročajo z dne 3.

t. m.: Japonska vlada je izdala nastopni komuniké: Umor japonske kolonije v Nikolajevu v maju t. l. z japonskim konzulom in njegovim rodbino ter cele posadke vred po boljševističnih četah je povzročil, da stori japonska vlada korake, da štiti čast in ugled Japonske. Ker pa v Rusiji sedaj ni odgovorne vlade, pri kateri bi se moglo prote-

stirati, je japonska vlada sklenila, zasedati do sestave legitime vlade in dokler ne dobi zadoščenja, posamezne točke provincije Sahalina.

— **Kitajska ratificira saintgermainsko mirovno pogodbo.** Generalno tajništvo mirovne konference naznanja, da je Kitajska ratificirala saintgermainsko mirovno pogodbo.

„Glasbena Matica“ na Koroškem.

»Glasbena Matica« na Koroškem. V soboto jutraj je nastopila »Glasbena Matica« svojo triumfalno pot na Koroško. Na vsaki postaji od Jesenic dalje je pozdravljala šolska mladina izletnike, s pesmijo, nagovori in cvetjem v zahvalo za nje sprejem v Ljubljani. Svečan sprejem je bil v Borovljah, Ravnatelj dr. MIŠIČ je s krasnim nagovorom pozdravil »Glasbeno Matico« ter njen pevski zbor. Na pozdravu sta se zahvalila predsednik »Glasbene Matice« dr. Vladimir Ravnihar in predsednik pevskega zbora Andrej Rapč. Popoldne smo izbrabli za razne izlete v okolico v Žilpolje, Glinto, Baitše in v Podlubej. Koncert zvečer je zbral vse Borovlje in okolico. Prišli so tudi Nemci. Občudovanje in navdušenje se je stopnjevalo od točke do točke. Mojstra Hubada so obsuli z ovacijami. Kot solistinja smo po dolgem času zopet pozdravili gospo Miro Dev-Costaperario. Po zadnji točki nihče ni vstal, vse je hotelo imeti še več in več. Po završenem koncertu se je obširni vrt v hotelu Just napolnil do zadnjega kotička. Vodja okrajnega glavarstva vladni svetnik dr. Ferjančič je v lepem govoru proslavil »Glasbeno Matico«, poudarjajoč pomen njenega izleta v kulturnem in narodno - političnem pomenu. V imenu borovljskih Slovencev je poklonil »Glasbeni Matici« krasno izdelano plaketo, delo domačih graverske umetnosti (gosp. Uznik). V daljšem govoru se je zahvalil gosp. dr. Ravnihar. Govorilo so še predsednik pevskega zbora Rapč, župnik Arnovš, viharo pozdravljen ravnatelj Hubad, publicist Prunk in drugi. Domači pevci so peli prelepe koroške narodne pesmi. Pozna ura nas je ločila.

V zgodnjem jutru smo odhajali na Vrbsko jezero. Od Vetrin do Otoka smo se v prelestnem vremenu vozili skozi od

domačinov pripravljene slavloloke. Na Otok je prihajalo domače ljudstvo v množicah bodisi peš, bodisi na okrašenih vozovih in čolnih. Kmalu po maši, pri kateri je pel oddelek Matičnega zbora — solistinja gđ. Počiva vinkova — je pričel koncert v veliki dvorani pri Pirkerju. Seveda je bila premajhna za toliko občinstva. Vsa okna so bila odprta na jezero, zunaj pa je poslušalo sveto in vestno na stotine ljudstva. Viharnega odobravanja po vsaki točki ni hotelo biti konca. Več točk je moral zbor ponavljati. Ob izvajanju koroških narodnih (»Gor čez izaro«) so poslušalci jokali. Če je bilo treba kakega dokaza, čigavo je to ljudstvo, tedaj so dokaz doprinesle koroške pesmi, udarjajoče na srčno struno tega ljudstva. Ravnatelj Hubad je bil zopet središče akklamacij. Gospa Lovčeva, izborna disponirana, nam je zapela več pesmi svojega repertoarja. Koncert so na povabilo tajnika plebsitne komisije gosp. dr. B. Stareta posetili do sedaj došli člani entente komisije v Celovcu, ki so bili polni hvale in občudovanja. Zlasti Angeli so hvallili, da tako dovršene zborovega petja še niso čuli. Prišel je tudi general Majster z rodbino, dr. Gregorin z rodbino in mnogi drugi odlični možje. Popoldne se je razvila prosta domača zabava s petjem, godbo, vožnjo po jezeru, govori in — plesom. Le prezgodaj je bilo treba zapustiti rajski kraj. Čolni so nas zazibali do Majernika, odotod pa peš in z vozovi na postajo v Vetrinje, rojstni kraj Kočarov. Hkoncu nam je dodati še specialno hvalo gosp. nadučitelju Mahkotu na spretnem in uspešnem brezhibnem aranžmanu vse prireditve. Na streljal daleč smo pozdravljali Celovec, miren, tih in zamisljen se nam je zdel. Naša visoko kulturna prireditve mu je dala zopet mnogo premišljevanja. Bode li pogodil pravo ...

Iz naše kraljevine.

— **Kongres poštinih nameščencev.** LDU. Beograd, 11. julija. Ob šestnajstih se je v veliki dvorani Bajlonove pivovarne pričel kongres poštinih in telegrafskih nameščencev, katerega se udeležujejo delegatje organizacij vse Jugoslavije. Kongres je otvoril predsednik beogradske organizacije Tomo Jovanović. Pri kongresu je bil navzoč tudi minister pošte in brzojava dr. Drinković, ki je v govoru pozdravil kongres. Izjavil je, da bo upošteval vse upravičene želje nameščencev. Udeleženci kongresa so burno akklamirali govor ministra dr. Drinkovića. Za predsednika kongresa je bil nato izvoljen g. Toma Jovanović, za podpredsednika pa zagrebski delegat Serbenžija in ljubljanski delegat Urbanič. Kongres je izvolil Centralno veče, v katerem so po enem članu zastopane vse pokrajinske organizacije. Centralno veče ima svoj sedež v Beogradu. V centralno veče so izvoljeni predsedniki vseh pokrajinskih organizacij in po 1 namestnik. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva, da se izdela zakonski načrt za poštarsko stroko, enak onemu, ki je izdelan za železničarsko stroko. Nadalje zahteva resolucija, da se podprizvijo vsi poštini uradi, ki še niso podprizavljeni. Jutri se kongres nadaljuje in zaključ.

Neodrešena domovina.

— **Slovenske šole v Gorici se otvorijo v oktobru t. l.** Občinski odbor goriskega mesta je v seji 6. t. m. odobril najemniško pogodbo s »Šolskim domom«, po kateri se nastanijo mestne ljudske šole za slovenske otroke v poslopih Šolskega doma v ulici Croce in v ulici Bertolini. Boj za slovenske šole v Gorici je trd. Koliko je bilo že obljub in zagotovil, da se otvorijo slovenske šole v Gorici, pa se vendar niso bile otvorile. Potem so ponujali razre-

de, ki so imeli namen poitalijančiti našega šolskega otroka. Seveda smo jih lepo odklonili. Sedaj so sklenili pogodbo s Šolskim domom za nastanitev ljudske šole v prostorih S. D. Kdo vé pa, kaj in kako mislijo s temi mestnimi šolami? V tem pogledu so gospodje Italijani vedno zagonetni. Mi zahtevamo pravo slovensko ljudsko šolo v Gorici in nikake potuževnice. To je do šteti jasno povedano. Pri tem bodo Slovenci v Gorici tudi trdno ostali. Sicer pa je do oktobra še daleč. Morda posije do tja solnce pravice na zasedeno ozemlje in potem se ne bo treba več boriti s »kulturalnimi« Lah za ljudsko šolo!!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. julija 1920.

— **Rojstni dan kralja Petra.** Po vseh krajih Slovenije se je praznoval kraljev god s slovesnimi službami božjimi in sprejemanjem častik po državnih funkcionarjih. Iz vse Slovenije prihajajo poročila, da je narod praznoval god prvega svojega vladarja z iskreno ljubeznijo in udanostjo, zlasti sta se poleg Ljubljane odlikovala s prisrčnostjo in iskrenostjo Maribor in Celje. Na svojo vdanostno brzojavko, ki jo je o priliki godu Nj. kr. Vel. kralja Petra I. odposlal predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Brejc, je prejel nastopni odgovor: »Po nalogu z najv. mesta mi je čast, da se slovenskemu narodu zahvalim za izjave podaniške ljubavi vdanosti proti našemu vzvišchemu vladarju o priliki njegovega godu. Predsednik ministrskega sveta dr. Milenko Vesnić.«

— **Seja obč. sveta.** ki bo v sredo, dne 14. julija 1920 ob petih popoldne v mestni dvorani. Ker je za sklepe o pokritju proračunske potrebnosti potrebna kvalificirana ve-

čina, vabijo se vsi p. n. gg. občinski svetovalci, da se te seje zanesljivo polnoštevilno udeležijo. Dnevni red: A. Javne seje: Naznanila predsedstva. Odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalno-pravnege odseka poročilo o dopisu deželne vlade glede nekaterih sprememb pravil Mestne hranilnice ljubljanske. Upravnega odbora mestnega vodovoda, elektrarne in plinarne poročilo o proračunih teh mestnih podjetij za leto 1920/21. Upravnega odbora mestnega pogrebnege zavoda poročilo o proračunu za leto 1920/21. Upravnega odbora mestnih voženj poročilo o proračunu za leto 1920/21. Upravnega odbora mestne zastavilnice poročilo o proračunu za leto 1920/21. Upravnega odbora mestnih voženj poročilo o proračunu za leto 1920/21. Finančnega odseka poročila: 1. o proračunu mestnega ubožnega zaklada za leto 1920/21. 2. o proračunu zaklada meščanske imovine za leto 1920/21. 3. o proračunu mestnega ustanovnega zaklada za leto 1920/21.

1. o proračunu mestne pehotne vojašnice za leto 1920/21. 5. o proračunu umortizacijskega zaklada loterijskega yosojila za leto 1920/21. 6. o proračunu mestnega zaklada za leto 1920/21. 7. o računskem sklepu kreditnega društva Mestne hranilnice za leto 1919. 8. o dopisu Mestne hranilnice glede zvišanja denarne zaloge kreditnemu društvu Mestne hranilnice. 9. o dopisu županovem glede uvedbe eksekucijskih pristojbin za mestni inagistrat ljubljanski. Stavbena odseka poročila: 1. o prošnji Strojnih tovarov in livarn d. d. v Ljubljani za spremembo regulacijskega načrta za tovarniško zemljišče ob Dunajski cesti. 2. o prošnji bratov Tönnies za razdelitev parcel št. 46/2, 41 in 131 kat. obč. Kapuc. predmestje ob Dunajski cesti. 3. o prošnji delniške družbe kemične industrije za prejembo stavbne črte ob južni in zapadni strani tovarniškega poslopja. 4. o prošnji Antona Deghenghija za spremembo parcelacijskega načrta Kolizejskega poslopja. Politijskega odseka poročila o dopisu Gasilnega in reševalnega društva glede odobritve novega društvenega odbora. B. Tajne seje: Personalno-pravne odseka poročila o prošnji za razpisano službeno mesto v mestni živnozdravniški službi. Finančnega odseka poročila o nekli prošnji za znižanje pristojbine za sprejem v občinsko zvezo. Obrtnega odseka poročila o raznih prošnjah za razne obrtne koncesije.

— »Kje bom imel?« Finančni minister je izdelal za leto 1920—21 državni proračun, ki izkazuje 3 milijarde 994.356.543 dinarjev stroškov in prihodov 3 milijarde 884.174.798 dinarjev, torej primanjkljaj 110.181.745. Točnih vesti o proračunu pri nas, ki smo v državnih ekonomskih stvareh žalibog zelo pozno obveščeni, še nimamo. Na sebi je razveselivo dejstvo, da je v državnem proračunu skoro že doseženo ravnovesje. Brezdvomno je želeli, da pridemo iz dobe deficitov do urejenega državnega gospodarstva. Ne more nam pa biti egalno, kako pridemo do rednega pokritja stroškov. Vesti, ki pojasnjujejo način pokritja in dohodkov, za nas Slovence niso ugodne. Pri nas se davki plačujejo ves čas. Ponovno pa čitamo zlasti v hrvatskih listih, da polovica države ne plačuje davkov. To gotovo ni v redu. Dejstvo je, da imamo pri nas višja davčna bremena nego v drugih pokrajinah. V davčnem oziru bi torej trebali izenačenje davčnih zakonov. Dokler imamo pri nas več davkov in smo obdavčeni občutnejše, ne gre stremeti za zenačenjem tako, da se pri nas hoče uvesti srbijanske davke, poleg tega pa še pridržati celo staro davčno breme. Tudi ni prezreti dejstva, da je pri nas davčni aparat boljši nego v drugih predelih. Na vsak način je položaj tak, da treba našim zastopnikom posvetiti v parlamentu vso pozornost nameravanim novim davčnim predpisom. Uvesti se hoče nekoliko predrugačen davek na vojne dobičke. Proti pametnemu takemu davku nimamo ugovora. Pač pa nam ne ugaja, da se prihod tega izrednega davka porabijo za tekoče potrebe. Uvesti se hoče neke vrste precej nadležen prometni davek, ki ga Nemci nazivljejo »Umsatzsteuer«. Dobili bomo invalidski davek. Posebno neprijetna je pa vest, da bo zemljiški in hišni davek odslej plačevati v dinarjih. Ta govorica že dolgo kroži. Pomenjala bi štirikrat toliko obremenitev. Nekatere vesti pravijo, da se hoče tudi pridobitina onih davčnih vezavencev, ki so v prvem in drugem razredu, po četvoriti. Časopisi vedo povedati, da bo štetil odslej toliko dinarjev kakor doslej kron. Izredno bogato je napovedano davčno darilo za velike počitke. Doba kislih kumar za nas ne bo brez, žalibog le preinterešantnih novic. Ne vemo, ali zmoremo ta bujni »davčni bouquet«. Vrhutega pridejo še težki davki na sladkor, olje, riž, vžigalce, električno luč (za navadno žarnico mesečno 5 dinarjev, piše »Jugosl. Lloyd«). Pri markiranju so nam vzeli 20 odstotkov, valutno vprašanje, ki vzame tri četrtine mobilnega premoženja, je baje definitivno rešeno, sedaj pa še nove davke in več starih v štirikratnem iznosu. Oprostite, prevroče nam je postalo. Nehamo, vsak naj zase preudarija.

— Stanovanjska naredba Gosarjeva in njena veljavnost. Iz merodajne strani dobimo naslednje pojasnilo: Na zadevno vprašanje poslanca dr. Fran Novaka v Nar. predstavnstvu na min. za socialno politiko g. dr. Kukovca je-li ministrstvo imelo kako ingerenco pri izdaji stanovanjske naredbe za Slovenijo št. 166, je-li jo smatra za veljavno in ali se sploh misli baviti vlada v Beogradu z načrti in predlogi glede odprave stanovanjske mizerije, ki je brez dvoma podana v Ljubljani in ki za njeno olajšanje treba pritegniti resnično premožne sloje

— je odgovoril g. minister dr. Kukovec: da se glede veljavnosti predmetne stanovanjske naredbe, pri kateri ministrstvo za socialno politiko ni imelo nikake ingerence, sklicuje na pravkar podano izjavo ministra pravde Trifkovića. Minister Trifković je namreč neposredno preje na slično opozoritev glede neke stanovanjske naredbe izdane od hrvatske deželne vlade v Zagrebu, izjavil, da ministrstvo takih naredb ne priznava in ne smatra za veljavno. Na to izjavo se je dr. Kukovec skliceval glede ljubljanske stanovanjske naredbe. Dr. Kukovec je nadalje izjavil, da se bo ministrstvo bavilo s stanovanjsko mizerijo, da vzame zadevo v svoje roke in da je že sklical anketo strokovnjakov in poverjenikov ter da bo v kratkem podal predloge glede odprave stanovanjske mizerije. Izjavil je dalje, da si je dal predložiti od ljubljanskega poverjenika vse spise. Poslanec dr. Novak je v svoji repliki izjavil, da se popolnoma zadovolji z odgovorom g. ministra dr. Kukovca. (Op. ur. Ko prejmemo stenografske zapisnike govoro, jih dobesedno priobčimo.)

— Iz državne službe je odpuščen Janko Šumi, carinik III. razreda pri carinskem uradu v Radgoni.

— V ministrstvu poljedelstva in voda je imenovan v oddeljenju za veterinarstvo za inšpektorja I. razreda Anton Korošec, vodja deželne veterinarskega urada v Ljubljani.

— S pošte. Imenovan so: Za računskega asistenta Franc Perko v Ljubljani; za poštarje: Mirko Kragl v Meži, J. Praprotnik v Moškanih, Karel Tertnik v Zg. Sv. Kunčah in Josip Kermek v Guštanju; za poštarijo Marica Smerdu v Podnartu; za pisarniška oficijanta Oskar Sušteršič in Albert Kolman pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Ljubljani. Pošta v Koprivnici pri Brezicah je dobil E. Brišan, pošta v Vuhredu je podeljena Tončki Kvasovi. Loka pri Zidanem mostu Pavli Golešev in Bistrica pri Mariboru Janku Kuntariču. Premješeni so: Poštni kontrolor Milan Zemljič iz Ptuj v Maribor, Poštarica Anica Rihtršičeva iz Stične v Lukovico in poštna aspirantka Anica Rodičeva iz Šoštana v Maribor.

— Igranje z ognjem. Klerikalci so osnovali »Večerni list« z namenom, da opravlja grobo konjaško delo v političnem boju. Od decembra lani je nečuvno šuntal ljudstvo. Veliko zaslug ima ta klerikalni list za tisto razpoloženje, ki je privedel spomladi do komunističnega pokreta. Tiste nevarne dni je bil »Večerni list« zelo ponižen. Hlače so se jim tresle in izberačili so si močno vojaško stražo. Sedaj je zopet pridno na delu in zagovarja Gosarjeva na način, ki presega vse meje. Svetovali bi gg. Remcu, Brejcu in Korošcu, da nadenejo cokljo temu svojemu glasilu. Ne hujskajte ljudi! Videli ste, da so pri izgredih najprej pretepli duhovnike in pa usmiljenke. Ljudje tudi vedo, da je komaj resnično socialno pravično, če mlad mož, kakor je gosp. Gosar, ki nima nobenega predslužbovanja, samo zato, ker je klerikalec, skoči v četrti razred in za svoje slabo delo vleče po 50.000 kron letno. Za druge, vsaj toliko sposobne in študirane može je socialno skrbstvo vse bolj trdo.

— Kako je z našim valutnim vprašanjem. Pretekli teden je narodni poslanec gosp. Bačić iz Osijeke priobčil v hrvatskih strokovnih listih članek glede valutne reforme. V tem članku predlaga: Ministrstvo financ naj odredi in proglasi, da so dve jugoslovanske krone enake enemu dinarju, a za vsak stari dinar Srbije naj da dva nova dinarja. Bistvo tega predloga je, da bi se naša krona za nov dinarski bankovec zamenjala v razmerju 1 : 2, za stari srbijanski dinar pa bi se določilo proti kroni vrednost 1 : 4. Proti temu predlogu je napisala »Samouprava« oster članek, ki izzveneva za nas Prečane zelo neprijetno: »Valutno pitanje je rešeno jednput za vsagda i nikakvim izmenama nema više mesta.« Zanimivo je, da piše »Domovina« v dopisu iz Beograda z dne 1. julija t. l. pod zaglavljem »Državni proračun za leto 1920/21 tako — le:« »V denarnem oziru stojimo mnogo bolje nego mnoge napredne države. Valutnega vprašanja pri nas ni več. Danes imamo svoj čisti nacionalni denar, katerega usoda je odvisna le od naše ekonomske in finančne politike in od stanja našega narodnega gospodarstva...« Mi pa si ne moremo misliti, da je krivososno relacijo 1 : 4 smatrati za definitivno z vsemi usodnimi posledicami za celo naše mobilno imetje.

— Uradni vprašanje. Zveza državnih nameštencev je anetirala na ministra za konstituantno Protiča, naj se pri vladi zavzame za to, da se

uradniško vprašanje kot najvažnejše reši še tekom tega parlamentarnega zasedanja.

— Sekvestrirana podjetja lesno industrijske stroke, ki so last podnikov Nemške Avstrije, spadajo sedaj pod kompetenco ministrstva za gozdarstvo in rudarstvo, glavna gozdarska direkcija (odsek za sekvestre) v Beogradu.

— V Logvasi ob Vrbskem jezeru je še mnogo praznih stanovanj. Čudno je, da odhajajo Jugoslovenci v vsa mogoča letovišča, samo na Koroško jih ni, dasi bi jim narodna dolžnost velevala, da bi v prvi vrsti posejali ogrožene naše kraje na Koroškem. Živi se na Koroškem jako poceni, ceneje kakor povsod drugod, stanovanja so udobna, postrežba pozorna, a kljub temu ni in ni naših ljudi. To je malomarnost, ki jo je treba ožigosati.

— Udeleženci učiteljskega kongresa v Beogradu imajo ugodnost po državnih proci podaljšano na brzojavnem sporočilu iz Beograda od 10. julija do 1. avgusta. Važno za udeležence, ki potujejo dan poprej po državni železnici!

— Eksplozija v tovarni smodnika v Kamniku. V soboto, dne 10. t. m. proti večeru se je dogodila v smodnišnici v Kamniku eksplozija, ki je zahtevala dve žrtvi. Podrobnosti o eksploziji še nimamo.

— Službi dveh državnih cestnih mojstrov v območju Slovenije sta razpisani. Opozorjamo reflektante na razpis v »Uradnem listu«.

— Utonil je pri kopanju v Savi, kakor nam poročajo iz Zagreba, g. Franjo Horvat, medicinec, doma iz Prevalj na Koroškem.

— Samomor. Danes so našli v Klečah mrtvega nadporočnika Baloha, ki je odšel pred tremi dnevi iz Ljubljane. Izvršil je samomor iz do sedaj še neznanega vzroka.

— Kavarna Zvezda. Danes koncert od 20.30 do 23.30. Vstop prost. k

— Od danes 10. t. m. vsak dan koncert salonskega orkestra v kavarni v Narodnem domu. Začetek ob pol 21. uri. Vstop prost.

Kultura.

— Glasbena Matica. Pevci in pevke, ki so se vdeležili izleta na Koroško, naj se v svrhu obračuna sestanejo danes, v torek 13. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani »G. L. Maticec«.

— Glasbena Matica. Opozorjamo člane Glasbene Matice na važen redni občni zbor, ki se vrši v sredo 14. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Glasbene Matice v Vegovi ulici 7. Dnevni red je: 1. Nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika in poročilo blagajnika, 4. poročilo revizorjev, 5. volitev odbora in 6. slučajnosti. Odbor.

— Člani kr. slov. opere v Ljubljani prirede v četrtke 15. julija v Rogoški Slatini koncert. Sodelujejo: Leopold Kovač, tenor; Emil Rumpel, bas; Ivan Brezovšek, kapelnik.

Sokolstvo.

— Sokolski zlet na Koroškem priredi Gorenjska župa dne 25. t. m. v Svetni vasi. Udeležbo je priglasila tudi Ljubljanska župa, ki nastopi z izbranimi za poset regenta v Ljubljani pripravljanimi točkami. Po telovadbi se vrši ljudska zabava. Pri telovadbi in pri veselici sodeluje godba dravske divizije iz Ljubljane. V Svetni vasi je še precej nemurjev, ki se poskušajo uveljaviti. Z odločnim disciplinarnim nastopom jim pokažimo, da nemške »kulture« ne potrebujemo ne mi, ne oni. Pokažimo jim, da je naša prostovoljna narodna armada ravnotako faktor socialnega reda in kulturnega napredka, kot si to predstavljajo nemurji samo o Nemcih. Dokažimo jim, da sta »koroški« in »kranjski« Slovenec za vselej eno, da si svojih pravic kratiti ne dajo, pokažimo jim s illo, ki bo te pravice vsikdar branila. Zato 25. julija vsi v Svetno vas! Posebni vlak in polovične cene so zagotovljene.

— Zlet novomeške sokolske župe 8. avgusta v Novem mestu. Spored: 7. avgusta: sprejem telovadcev na kolodvoru ob 18.; družabni večer v Narodnem domu ob 21.; 8. avgusta (nedelja): ob 6. zjutraj tekma na Loki (ob Krki); ob 14. sprejem gostov pri opoldanskih vlakih in obhod po mestu; ob 16. javna telovadba na Loki. Zvečer velika ljudska veselica na Loki. Sodeluje godba »Zveze jugoslov. železničarjev«. Sokoli in prijatelji sokolske ideje! Pohitite 8. avgusta v prijazno in gostoljubno mestoce ob zeleni Krki, da vidite sokolsko delo zadnjih let. Karlovnici pridejo s posebnim vlakom in tudi od drugod se pridno oglašajo brateka društva. Podrobnosti tekme in telovadbe se še objavijo. Za prenočišča je preskrbljeno! — Zdravo!

Društvene vesti in prireditve.

— Jugoslovanska gasilska zveza Ljubljana ima v nedeljo dne 18. julija t. l. ob 11. uri svoj redni občni zbor v Ljubljani. Na obnem zboru morajo biti prisotni poleg zveznega odbora in župnih načelnikov po en odposlanec vsakega gasilskega društva. Gasilska društva opozorjamo, da izvolijo in vpošljejo na občni zbor po enega odposlanca, k

Krvaol dogodki v Splitu.

LDU Split, 12. julija. Snoči na predvečer godu Njeg. Veličanstva kralja Petra I. sta dva italijanska vojaka snela z neke zasebne hiše jugoslovensko zastavo in jo odnesla na italijansko ladjo. Vsled tega se je meščanstvo vznemirilo. Mnogi, ki se je zbirala k svečanostim, je zavrela kri. Ljudstvo, ki ga je bilo vedno več, je prepevalo nacionalne pesmi. Prišlo je do veličastnih manifestacij. Dočim se je vse to normalno razvijalo, je priplul k obali motorni čoln z italijanske vojne ladje »Puglia«, na katerem so bili italijanski mornarji in častniki. Preden je še čoln pristal k obali, je pristopil načelnik policije in z jasnim glasom zaklical kapitanu, naj vojaštvo ne strelja na obal, ker jamči on za italijanske častnike, ki se slučajno nahajajo na kopnem. Preden je to izrekel, je bilo izpaljenih nekaj streliv. Tik poleg policijskega načelnika je padel na tla človek, ki je bil takoj mrtev. Razen tega so italijanske krogle usmrtili dva orožnika in več civilnih oseb. Pri policijskem načelniku je stal brigadir orožniški poveljnik polkovnik Kostić s svojimi častniki. Naši orožniki so nato otvorili ogenj na italijansko vojno ladjo. Kakor se je izvedelo kasneje, je bil pri tem ranjen poveljnik ladje »Puglia« brigadir kapitan Gulli, nadalje dva častnika in nekaj mornarjev. Medtem sta se zbrala na obali orožništvo in policija, ki sta napravila red in mir. Okrog 24. ure je vladalo v mestu normalno življenje. Zjutraj se je po mestu razvedelo, da je kapitan Gulli po izvršeni operaciji umrl.

LDU Split, 12. julija. Včeraj je priplul k obali motorni čoln z italijanskimi vojaki. Kakor navadno, je šetalo po obali meščanstvo. Italijani so oddali nekaj streliv in vrgli na obal bombo, ki je usmrtila begunca iz Tijsnega in ranila več meščanov, med njimi tudi nekaj otrok. Italijanski mornarji so streljali s čolna z revolverji. Naši orožniki, ki so bili v bližini, so pritekli in odgovorili z ognjem. Italijanska vojna ladja »Puglia« je z reflektorjem razsvetljevala obal. Vse splitsko meščanstvo je jako razburjeno vsled napada na neoboroženo prebivalstvo.

LDU Split, 12. julija. Iz Zadra je dospel v Split italijanski admiral Millo in se nastanil na italijanski vojni ladji »Puglia«. Odredil je, da se umrli poveljnik Gulli pokoplje z vsemi vojaškimi častmi. Radi mira in reda najbrže ne bo sprevoda ne pri pogrebu poveljnika Gullija, ne pri pogrebu begunca Tiesnega. Davi je dospel v Split ameriški admiral Andrews in takoj v škofovi palači pričel preiskavo. Italijani ne puste nobene ladje v luko. Davi sta dospela parnika »Danubie« in »Baron Bruck«, Italijani so ju ustavili v luči in niso dopustili, da bi se mostvo izkrcalo. Nato sta parnika nadaljevala svojo vožnjo.

Zagreb, 12. julija. Kakor hitro se je izvedelo za dogodke v Splitu, se je zbrala okrog 7. zvečer na Zrinjevcu velika množica ljudi, ki je glasno protestirala proti italijanskim nesramnostim. Nastopilo je več govornikov, ki so ostro kritizirali postopanje Lahov. Po shodu se je formirala skupščina in dolg spoved, ki je krenil pred banski dvor, prepevajoč narodne pesmi, vsikljajoč kralju Petru in prestolonasledniku Aleksandru ter glasno protestirajoč proti italijanski nesramnosti. Spreved je korakal za državno zastavo. Po končani demonstraciji se je spoved vrnil v spodnje mesto in se mirno razšel.

ITALIJANSKI GLASOVI O DOGODKIH V SPLITU. Rim, 12. julija. Kakor se poroča iz Zadra, je bilo več italijanskih častnikov napadenih od jugoslovenskih nacionalistov. Motorni čoln, ki ga je odposlala italijanska vojna ladja, je bil istotako napaden. Med občinstvom se smatrajo dogodki v Zadru in Splitu za zelo resne in se zahteva od vlade, da ukrene vse, da se dobi potrebno zadoščenje s strani jugoslovenske vlade. Italijanska vlada je v zaščito svojih pravic že odposlala v Split tri vojne ladje.

Telefonska in brzojavna poročila.

PROSLAVA ROJSTNEGA DNE KRALJA PETRA.

LDU Sarajevo, 12. julija. Na rojstni dan Njeg. Veličanstva kralja Petra I. so se vršili po vseh cerkvah svečani obredi. Prisostvovali so predsednik vlade, poveljnik armijske oblasti in zastopniki meščanskih ter vojaških oblasti. Dopoldne ob 10. se je vršila defilacija čet pred palačo deželne vlade. Nato je predsednik vlade sprejemal čestitke. Prvi mu je čestital poveljnik armijske oblasti general Hadžić. Predsednik vlade dr. Srškić se mu je zahvalil. General Hadžić je sprejemal čestitke častniškega zbora v Častniškem domu. Dr. Srškić je sprejel nadalje zastopnike cerkvenih oblasti, konzulatov in predstavnike vseh kulturnih, dobrodelnih in drugih društev.

LDU Zagreb, 12. julija. Danes, na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra I. se je vršila v tukajšnji stolnici svečana služba božja, ki jo je služil ob veliki asistenci nadškof dr. Anton Bauer. Službi božji je prisostvoval hrvatski ban dr. Luginja, poveljnik armijske oblasti general Vasić, poveljnik savske divizije general Tucaković, načelnik generalnega štaba polkovnik Jurišić, zastopniki narodnega zastopništva, civilnih in vojaških oblasti, avtonomnih zavodov, tujih konzulatov in naših prvih kulturnih društev. Po službi božji v stolni cerkvi so se udeleženci podali v pravoslavno cerkev, kjer so prisostvovali svečanemu obredu. Nato je posadka na Jelačićevem trgu defilirala pred vsemi oddelki. Ob 12. so bila na banskem dvoru čestitanja, kjer so se zbrali zastopniki vseh civilnih in vojaških oblasti. Ko je vstopil v slavnostno dvorano ban, ga je v imenu uradništva pozdravil podban dr. Potočnjak, ki je poudarjal pomen današnjega dneva kot rojstnega dneva kralja Petra I., na katerega moremo in moramo biti ponosni, ker je on naš dobri oče, ker je on kralj mučenik in kralj inuak, ki vidi sedaj svoje delo ovcenčeno z našim narodnim zedinjenjem in izpolnjenostjo v veliki in močni državi. Odgovoril mu je ban. Nato je sprejel zastopnika vladnih poverjeništev, nadalje sodišča pod vodstvom predsednika stola sedmorice dr. Badaja, poveljnika armijske oblasti Vasića, svečeništva katoliške in srbke pravoslavne cerkve, ravnateljstva zagrebških ženskih šol, Jugoslovanske akademije za znanost in umetnost, profesorjev vseučilišča in srednjih šol, železniških in poštinskih uradnikov. Novinskega urada itd. Ob četrt na 1 je bilo sprejemanje končano.

PROSLAVA KRALJEVEGA ROJSTNEGA DNE V PRAGI.

LDU Praga, 12. julija. (ČTU) Rojstni dan kralja Petra se je v Pragi ob desetih praznovan s pravoslavnim bogoslužjem v cerkvi sv. Nikolaja v Starem mestu. Navzočni so bili člani diplomatskega zbora, poslanik Kalina, poslanik Stepanek in minister Stanek. Popoldne je bil na jugoslovenskem poslanstvu sprejem, katerega so se med drugimi udeležili predsednik dr. Masaryk, kancelar dr. Samal, vsi poslaniki, ministri, predsednik senata dr. Horaček, župan dr. Baxa, rektorji čeških visokih šol ter mnogo prijateljev države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Mesto je v zastavah.

PRIPRAVE ZA PLEBISCIT NA KOROŠKEM.

LDU Celovec, 12. julija. (ČTU). Kakor se uradno javlja, odputuje štab angleškega oddelka komisije za ljudsko glasovanje dne 14. julija t. l. iz Ostende v Celovec in dospe v Celovec preikone 16. julija. Polkovnik Peck, predsednik angleškega oddelka komisije in obenem predsednik komisije za ljudsko glasovanje, dosepe nekaj dni kasneje.

JUGOSLOVENSKO - ITALIJANSKA POGAJANJA.

LDU Rim, 12. julija. (Brezžično.) Kakor javlja »Popolo Romano«, se vrše v Spaji med italijanskim ministrom za zunanje posle grofom Sforzo in jugoslovanskim odposlanecem pogajanja v svrhu rešitve jadranskega vprašanja.

Aprovizacija.

+ Prodaja govejega mesa. Jutri zjutraj prodaja na stojnici za Marovim zidom Jožef Koprive goveje meso po 16 in 20 K za kg.

+ Odsek za določanje cen je določil najvišje dopustne cene govejemu mesu sledeče: v mesnicah I. vrste 26 K, II. vrste 24 K, na stojnicah I. vrste 24 K, II. vrste 22 K, sveža slanina 42 K, prekajeno meso 42—44 K, sveže svinjsko meso 26—28 K. Tržno nadzorstvo ima pravico dopustne cene po položaju sproti znižavati in to potom tržne strazhe kratkim potom sporočiti prodajalcem in kupcem na trgu.

Poizvedbe.

— Kanarček se je izgubil, kdor ga najde se prosi da se ga proti dobri nagradi prinese v Selenburgovo ulico št. 5, I. nastr. levo.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeh.

Prodaj prvovrsten 6 HP Standard bencinov motor. J. Finžgar, Florjanska ul. 23. 5075

Proda se 6 letna jahalna kobilica. Izvedbe pri naredniku Faletu, top. vojašnica, Dunajska cesta. 5086

Majhno solo išče član orkestra opernega gledališča. Ponudbe pod J. K. 4872 na upr. Slov. Naroda.

Prvovrstna jajca komad po K 140, plavači (Schwimmer) po 50 vin. nudi Em. Španec v Rogatcu. Telefon št. 1. v Rogatcu.

Več tesarjev se sprejme takoj v trajno delo. Anton Steiner, Jeranova ul. 11, Ljubljana. 5277

Blagajnica brezhibno ohranjena se prodaja. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 5155

Kupi se vagon trstike komande na Kurka & Wildi, Polzela pri Celju. 5149

Ustav (Stutzflügel) preigran, se ceno prodaja. Hilsbergerjeva ulica 5. I. nadstropje, levo, Bartovš. 5147

Kupi se os (transmisijiska) 40 mm ter 2 ležišča za os. Ponudbe na upravo kopališča v hotelu Slon. 5128

Muholovnice (trakovne) priporoča gg. trgovcem Ljubljanskega komerc. družba, Ljubljana, Bleiweisova c. 18. 5126

Išče se skladišče. Ponudbe pod „Do- bra nagrada“ na Anončno ekspedicijsko A. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 5162

Med. vrčih po okoli 45 kg po K 38 kilogram razpošilja J. Jerković, Zagreb. Petrinjska 61. 4955

Tražim dobrega urarskega pomočnika. Nastup službe odmah, plača po dogovoru. **Tomo Šalar**, urar in draguljar, Karlovac (Hrvatska). 5017

Prodaj sedemletnega, lepega konja za vožnjo in ježo ter močno, dobro ohranjeno kočijo, novo konjsko opremo in elegantno sedlo. — Ponudbe na upravo lista pod šifro „Prodaja“. 5110

Razglednice umetniške in druge (tudi pisane, slikane, papirne), dalje papirne prtičke (serviete) kopirne svinčnice (olovke) na debelo in drobno pri L. Pevalak, Zidovska ul. 4. 4585

Iščem službo nočnega čuvalja z lepim spricvalom dosedanjega službovanja. Pisma pod pošto ležeče „Zvestoba“ Ljubljana.

Lovci! 4 lovške pse (fermače) prave pasme 8 tednov stare prodaja g. Demšar, Ljubljana, Celovška cesta 22. 5119

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom gospodična, ki je že v tej stroki delala. Ivan Globevnik, Škofljan pri Mokrancu. Plača po dogovoru. 5135

Proda se rezalni stroj (Futterschneidmaschine) skoraj popolnoma nov, največja št. na gepel kakor tudi na motorno moč. R. Jakelj Sp. Dravograd Koroško. 5136

Kupim hišo v sredini ali na periferiji mesta, pripravno tudi za trgovino. Ponudbe pod „Pripravo tudi za trgovino“ na upravnistvo Slovenskega Naroda. 5137

Mehlovana soba ter prazen manjši kabinet se odda s hrano od 15. julija do 15. septembra. Električna luč. Ponudbe pod „Kabinet 5141“ na upravnistvo Slovenskega Naroda. 5141

Bluze najmodernejše iz etamina in batista od K 120 — naprej nudi tvrdka Ivanka Praprotnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 5067

Električne likalnice električne kuhinje nem. avstr. K 510 ponikljano in poljubne napetosti z vrvice in podstavo dobavlja Reht, Graz, Humboldtstrasse 47. 5149

Strojnik k parni žagi dobi takoj stalno službo. Istotam se sprejme skladiščnik. Pismene ponudbe s prepisi spricval pod „Parna žaga 5148“ na upravo Slov. Naroda. 5148

Oskrbnik za obdelavanje posestva in za skrb za hišo in živino se sprejme takoj. Se ozira prvič na oženjenega moža begunca. Na razpolago stanovanje s hrano. — Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ 5150

Iščeta se dva resna, poštna, kolikor urjena ne premlada lovstva in gozdna čuvaja — Pismene ponudbe je na lo- viti u oskrbnistvo graščine v Ortenku

Tiga slo naobražen 28 let star, samec z v kakem trgovskem ali sličnem podjetju. Spricvala o moji preteklosti pošljem na željo v pogled. — Ponudbe pod „Ekstistenca“ na upr. „Slov. Nar.“

Žične pletovine, železne pocinkane, sile in rešeta, pletena žica za ograje, modroce za postelje se dobijo pri Brača Kramer, tvornica za platno i pletivo od žica, sila i rešeta i. t. d. Novi Sad

Trstje za štukature, stavbni in al- bastriški mavci, stenske in podne plošče. HEINRICH EBER, Wien IV Schleifmühlgasse 5. 4686

Znižane cene vinu! Rumeno vino, ki se je točilo lit. po 24 kron, je sedaj po 20 kron. Belo vino, prej lit. 20 kron, sedaj 16 kron. — Poljanska cesta 11, gostilna pri Jurju.

Samostojna šivilja želi vsled izpre- menbe zraka priti za mesec avgust k boljši rodbini na deželo ali kako letovišče, kjer bi lahko imela pri sebi 6 letnega sinčka. Za odškodnino bi šivala brezplačno. Po- nudbe na upravo lista pod „Šivilja“. 5027

Pisemski papir v mapah 1/10 (tudi s slovenskimi napismi) od K 4 — naprej; dalje konceptni pa- pir, notni papir 12 in 14 vrstni, konfeti itd. na debelo in drobno pri L. Pevalak trgovina s papirjem, Ljubljana Zidovska 4. 4632

Najboljši čehoslov. rafiniran sladkor v kockah po najnižjih dnevnih cenah ponuja na debelo „Marbag“, mariborska uvozna in izvozna družba z o. p. v Mariboru. Zastopniki za vse dežele za pro- dajo in nakup živil se iščejo. Brzojavna vprašanja s povratnim odgovorom na Marbag, Maribor. 5043

Ženitna ponudba! Mlad naobražen trgovec, z večjim pre- moženjem se želi v svrhu ženitve se- znati z gospodično iz bolše rodbine, ki poseduje večje podjetje ali trgovino. Prednost imajo one, ki so trgovsko naobražene. Le resne ponudbe pod „Prometni kraj“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Cankarjevo nabr. 5. 5143

Komercialnega vodjo, starišega, samo- vorečnega, bohrvatsko, slovensko in nemško, z reprezentantnim nastopom, ki je že uspešno deloval v tem svojstvu v večjem podjetju, po močnostih iste stroke, se išče za večjo, že obstoječo tovarno kož in čevljev na Hrvaškem. Ponudbe z referencami in pogoji na upravnistvo „Sl. Nar.“ pod „Kapaciteta“

Zidno opeko zarezno (utorno) in nava- tista dno strošno opeko dobavlja „AVA“ Lubečno. 5145

Išče se šivilja za krpanje perila. Isto- tam se sprejme soba- nica za tujske sobe na prometnem kraju Naslov pove upr. „Slov. Naroda“ 5151

Pisasta garnitura se prodaja. Naslov se pove v upravnistvu „Slov. Naroda“ 5152

Parna opekarna in žaga v večjem kra- ju se prodaja. Ponudbe na: Parna opekarna Garešnica (Hrvatska). 5130

Kupi se prvi zvezek Försterjeve glas- oviške vrske šole, popluta ter dobro ohranjen. Ponudbe z navedbo cene na A. B., poštnoležeče Radna pri Sevnici.

Vila na Bledu, v najlepši le- gi s krasnim razgledom na prodaj. — Naslov v upr. „Slov. Naroda“ 5115

Moška obleka, popolnoma no- va, se po zelo nizki ceni prodaja. Sodna ul. 3/III, vr. 8

Sprejme se kontoristka. Pismene po- žbe na: Parna opekarna Garešnica (Hrvatska). 5117

Kuverte trgovske in pisarniške (tudi s tiskom firme), dalje pečatni vosek itd. pri L. Pevalak, Zidovska ulica 4. 4631

Ženitna ponudba! Mlad inteligenten trgovec podjetnik z večjim premoženjem se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodično iz bolše rodbine, ki poseduje večje premoženje trgovine itd. na prometnem kraju. Natančnejša pojasnila na željo kasneje. Tainost zadržati. Le resne ponudbe s sliko pod „Podjetnik“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 5142

Invalid i begunc (Dalmatinac) ozbiljan u 38 godini, govori 4 jezika, bivaio mnogo godina u Trstu u državnoj službi, traži kojekakvoga pisarskoga posla. Samo za stan, u većem gradu, varošu čitave Jugoslavije, jer ima djecu za srednje škole. Ustupio bi i kao drug u koji dobro- dušci obrt, jer posjeduje neku svotu gotovine. — Cijenjene ponudbe na upr. „Slov. Nar.“ pod „Umaniteta/5129“

Invalid vsakovrstne življne potrebščine Gjorgje Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

Jarmenik venecijanski na 4 žage se prodaja: Kje, pove upravnistvo. 5113

Staro železo in kovine, lito, kovaško in dele starih železnih strojev, kupuje za celo Jugo- slavijo po najvišjih cenah FRANC STUPICA v Ljubljani, Gospo- svetska (Marije Terezije) cesta 1. 5127

Strojepiska izvežbana in zmožna slov. in nem stenografije, dobi takoj službo. Začetna plača K 1200 — Naslov pove upravnistvo. 5111

Milo Zlatorog je najboljši in najcenejši. Dobiva se povsod. Izdeluje kristalno sodo, sveče in toaletno milo. Prva mariborska tovarna mila, Maribor.

Bencin in vse avtomobilske po- trebščine za avto- mobi- le, kolesa za 40 % v ceni znižana, kolesni plašči od 265 K, zračnice od 130 K. **Kolesa** iz prvovrst- nega šved- skega je- kla, mirovni izdelki in vse potrebščine. J. GORJE, Ljubljana, Gospodarska c. 14.

Jeftinbeni poziv (za dobavo gorivog drva i drva za potpaljivanje)

Zagrebačka direkcija državnih željeznica kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca razpisuje ovime ponovnu javnu jeftimbu (licitaciju) u svrhu osiguranja dobave gorivog drva potrebnog u godini 1920/21 i to:

a) u cjepanicama ili b) u oblicima ili c) u ograncima ili d) u kurgama u ukupnoj količini od 170.500 m³ zatim e) 770 vagona drva za potpaljivanje.

Na uredovnoj bjelici sa biljegom providjana ponuda imade se do 5. augusta 12 sati u poldne podnijati (ili putem pošte pri- poslati) odjelu ove direkcije za nabavu materijala i inventara.

Samo propisno izdane i na uredovnoj bjelici prema posebnim općinitim uvjetima sastavljene ponude će se raspravljati. — Ove se bjelice i posebni i općeniti uvjeti mogu nabaviti kod odjela Direkcije za nabavu materijala i inventara (soba br. 11).

Ponude će se otvoriti i čitati u odjelu Direkcije za nabavu materijala i inventara dne 5. augusta ove god. u 12. sati u poldne.

Na jeftinbenoj raspravi mogu prisustvovati i nudioci ili njihovi zastupnici.

U ZAGREBU, mjeseca jula 1920. 5133 Direkcija SMS državnih željeznica.

Trstje za stroje izdeluje in prodaja na debelo in drobno m³ po K 480 pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trstje. 4256

Stedilnik, majhen in zele kredenc prodam. Sodna ul. 5 v tr- govini. 5006

Dvokolesa nova, z dobro pnevmatiko po K 2.800 — plašči in zračne cevi po znižani ceni. F. Batjel, Ljubljana, Stari trg št. 29.

CEMENT dobavlja „AVA“ Laško. Roman Sunkat Portland

Proda se nova hiša z lenim sadnim vrtom, gozdi, njive, vinogradi in žganjarno oddaljeno 15 minut od kolodvora Poljane. Pojasnila daie Anončni zavod Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 5131

Paprika zmleta se dobiva stalno v poštnih za- vitkih na drobno in debelo.

I. vrsta, sladka kg K 80— II. „huda“ „70—

Aleks. Moso: inecz, Čuray (Bačka).

Nudim vsakovrstne življne potrebščine Gjorgje Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

Prirodni malinov sirup z rafinadnim sladkorjem vkuhan, se dobi po najnižji dnevni ceni v poljubni množini. — Nadalje: Ekstrakt — za umetne soke i. t. d. pri trdki

Srečko Potnik, Metelkova ulica (poprej zaloga menegškega piva).

Oblacilno blago do 50% ceneje. Manufakturna trgovina Jos. Stopar, Ljubljana, Dunajska cesta št. 5.

Velika zaloga blatev ne medrotiska zefirja kloti razne podloge štofov sukanca i. dr.

4 KRAVE se prodaje v bližini Ljubljane. Naslov pove upravnistvo.

Bencinov motor 18 HP, skoro nov, se prodaja. Naslov pove upravn. 5114

Veća partija jednoč rabljene

prima vreće iz jute bez rupa, za brašno, šećer, žito, šljive i ine svrhe nudja sa ovdašnjeg skladišta

„VESTRA“ Trgovinsko dioničarsko društvo, Zagreb Ulica br. 21. Brzojavi: Vestradion.

Oglas. Zagrebačka Direkcija državnih željeznica, Mihanovićeve ulica broj 12. pozivlje vse one, ki bi željeli da nabave za željeznico različiti potrebni materijal, da stave svoje oferte najkasnije do 30. jula o. g. 12 sati u poldne u ekonomnom odjeljenju (soba br. 11).

Izkaz materijala, koji se ima lijerovati, može se u pomenutom odjeljenju osobno dobiti ili zatražiti putem pošte.

U Zagrebu, dne 3. jula 1920.

Direkcija državnih željeznica.

Spiritna industrija d. d. Zagreb, Boškovićeve ulica 7.

Brzojavi: Spiritusindustrija. Telefon interurban 4-96. Ima v Ljubljani skladišče finega rafiniranega spirita pri trdki „Bal- kan“, trgovska spedijska in komisjska delniška družba, ter dobavlja iz svojih tvornic surovi spirit za tvornice, očet in denaturirani spirit na veliko. Naročbe sprejema gl. zastopnik Mavro Fürst, Ljubljana, Sodna ul. 5.

Medičarija in svečarija Kranj št. 109 preje pri Fojkarju (Windischer), je zopet začela izdelovati. Velika zaloga raznovrstnih keksov, biškotov, bonbonov in različnega špecerijskega blaga, vse vrste sveče za cerkve in hišno vporabo po najnižjih dnevnih cenah.

Trgovina z mešanim blagom CIRIL VAJT medičarija in svečarija.

Družba za elektromotorje išče za provinco zastopnika proti proviziji. Samo gospodje z dolgoletno izkušnjo, dobrimi zvezami z elektrarnami, preprodajalci ter velekonsumenti (družbami) naj se javijo pod „Erstklass. Fabrikat Nr. 4715“ na Anonc. Exp. M. DUKES Nachf. A. G. Wien I., Wollzeile 16

Proda se različen star, dobro obranjen materijal v stari predilnici v Ljubljani, ki se sedaj podira in sicer

tovorno dvigalo, obtežba 500 kg, približno 11 m visoko, 4 postaje (prtičje, I, II in III. nadstropje), transmisijski pogon, 150x150 cm v remeru, obloženo na treh straneh z valovito, pocinkano pločevino.

Stebri iz litiga železa in sicer:

8 komadov približno 3.50 m visoki, obtežba ca 13.000 kg

16 : : 3.45 : : 20.000

16 : : 3.50 : : 26.000

16 : : 4.00 : : 32.00

4 : : 5.00 : : 12.000

Za pravilne podatke obtežbe ne prevzamemo odgovornosti. 24 komadov približno 3.50 m visokih in 8 cm v premeru za strehe »Shed«.

Transmisijske konsle iz litiga in kovanega železa. Železne stopnice (lestve).

Rezervoar iz železne, 8 do 10 mm močne pločevine, velikost 1.45x1.65x1.20

Različen stavbni materijal. Ogleda se na licu mesta v stari predilnici v Ljubljani in se je zgledati pri delovodju gosp. Stakarju.

Pismene ponudbe na naslov „Kranjska stavbna družba v Lju- bljani“. Levstikova ulica. 5047

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.

Marija Perpar roj. Kovšca dne 7. t. m. na svojem rojstnem domu v Planini pri Rakeku. Žrtve begunstva iz solne Gorice. V Ljubljani, 10. julija 1920. Ivan, fin. nadsvetnik, soprog; — Stanko, stud. med. sin; — Minka, dijakinja, hči.

Srečka Pušar abiturienta ni več med živimi. Po par dnevi mučni boleznii je izdihnil svo- jo blago dušo danes ob 6 uri zjutraj, komaj uživajoč zlato pro- stost, vrnivši se v domovino iz naporov in trpljenja italijanskega ujetništva. Pogreb predragega pokojnika se vrši dne 13. t. m. ob 1/2 7 uri zvečer iz hiše žalosti Sp. Šiška Oasilska c. 172, na pokopa- lišče v Št. Vid nad Ljubljano. Ljubljana, 12. julija 1920. Neutolažljiva: Ivan in Marija Pušar.

Neutolažljiva: Ivan in Marija Pušar.

Čestitka in tisk »Narodne tiskarne«